

REDENGEVENDE OMSCHRIJVING

ABRI-RIETVELD

Datum aanwijzingsbesluit:

04-06-2024

Grondslag:

Gemeentelijk monument overeenkomstig
Erfgoedverordening Gemeente Eindhoven

Monumentnummer:

GM0493

BASISGEGEVENS

Adres	Stadhuisplein - abri
Stadsdeel	Centrum
Perceelnummer	EHV00 D 3873
Categorie	Straatmeubilair
Bouwtype	Abri
Bouwjaar	1964-1965
Architect	G. Rietveld
Opdrachtgever	Gemeente Eindhoven
Bouwstijl	Nieuwe Bouwen, functionalisme
Kunst	-
Huidige functie	Abri, kunstobject
Oorspronkelijke functie	Abri
Aard van bescherming	De bescherming heeft betrekking op het gehele beschreven object.
Onderdeel complex	-



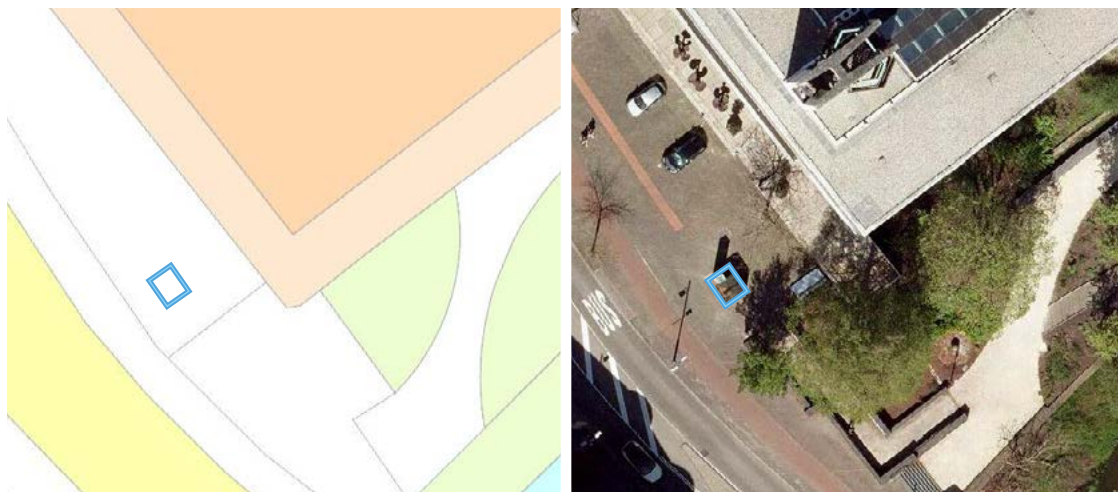
OMSCHRIJVING

Omschrijving

Door G. Rietveld in 1962 voor de gemeente Eindhoven ontworpen abri (vitrinezuil met betonnen luifel, betonnen achterwand met mozaïeken en een roodbruine tegelvloer).

Motivering

Het object, bestaande uit een abri, voldoet aan onderstaande criteria en is derhalve beschermenswaardig als gemeentelijk monument Eindhoven.



Stadhuisplein - abri betreft blauwe contour

Aanvullende foto's



Zicht op de abri richting het noordoosten. Op de achtergrond het stadhuis.



Zicht op de abri richting het noordoosten. Op de achtergrond het stadhuis, april 2023.



De abri gezien in zuidwestelijke richting, april 2023.



Zicht op de abri in westelijke richting, april 2023.



Zicht op de abri, gezien in noordelijke richting, april 2023.



Linksboven:

Het mozaïek op de voorzijde van de achterwand

Linksonder:

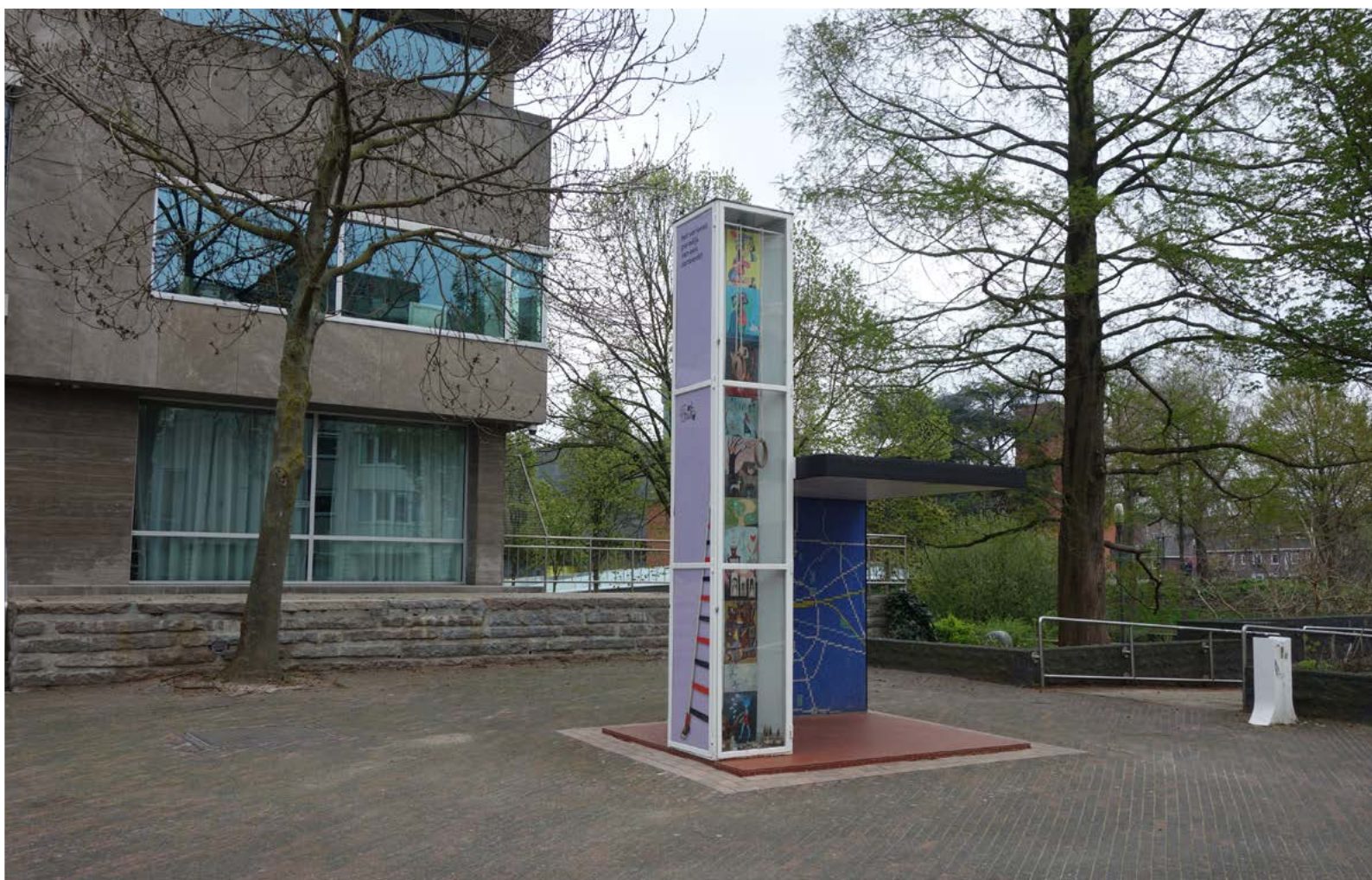
Het mozaïek op de achterzijde van de achterwand

Rechtsboven:

Detailopname van de vloer van de abri

Onder:

Zicht op de abri, gezien in zuidoostelijke richting, april 2023.



Waardering

Architectuur-, bouw-, en kunsthistorische waarde

Als markante abri uit 1964-1965, naar een ontwerp uit 1962 van de welbekende architect G. Rietveld heeft het object architectuur-, en kunsthistorische waarde. De abri werd uitgevoerd in staal en beton en tegen de achterwand werden twee mozaïeken uitgevoerd die de plattegrond van Eindhoven weer-geven. Het geheel is typerend voor de ontwerpstyl van Rietveld in de jaren 1960.

Stedenbouwkundige en/of ensemblewaarde

In de jaren 1990 verhuisde de 'bushalte' zoals hij in de volksmond genoemd wordt van zijn oorspronkelijke locatie in de wijk Rapenland naar zijn huidige locatie nabij het stadhuis, waar het een opvallend prominent en beeldbepalend object vormt.

Cultuurhistorische waarde

Als markante en feitelijk nog steeds als zodanig herkenbare én functionerende abri uit 1964-1965 heeft het object cultuurhistorische waarde. De abri was onderdeel van een omvangrijker project waarbij in totaal 15 stuks in diverse wijken zouden worden geplaatst als reclamezuil voor culturele evenementen. Uiteindelijk bleef het bij dit ene exemplaar dat werd geplaatst in de wijk Rapenland.

Gaafheid en herkenbaarheid

De abri verkeert in goede gave staat en functioneert tegenwoordig als mini expositieruimte en kunst-object in de openbare ruimte.

Zeldzaamheid

De abri vormt een markant element binnen het oeuvre van Rietveld en is bijzonder vanwege de typologie. Het object heeft dan ook een zeldzaamheidswaarde voor de gemeente Eindhoven.

Beschrijving

Ontwikkelingsgeschiedenis

De welbekende architect en ontwerper Gerrit Rietveld (1888-1964) ontwierp in 1962 in opdracht van de gemeente Eindhoven een abri. Deze werd geplaatst in de wijk Rapenland (Hendrik Staetslaan) en zou hier fungeren als een reclamezuil voor culturele evenementen. Er zouden meer van deze abri's geplaatst gaan worden (15 stuks in totaal) in diverse wijken van Eindhoven, maar uiteindelijk zijn deze er nooit gekomen. De zuil heeft van 1965 tot 1990 in Rapenland gestaan. Uiteindelijk is de 'bushalte', zoals het kunstwerk in de volksmond wordt genoemd, in 1990 verplaatst naar het Stadhuisplein in het centrum van Eindhoven, naast de bestaande bushalte daar. Tegenwoordig staat de abri aan de Wal-zijde, naast het Stadhuis waar het fungeert als een mini expositieruimte en kunstobject.

Situering en ruimtelijke context

Het object staat aan de oostelijke zijde van de Wal en voor de westelijke gevel van het stadhuis, in de binnenstad van Eindhoven. De abri is goed zichtbaar vanaf de openbare weg en neemt hier een in het oog springende positie in. Het object staat geheel vrij in de ruimte en is van alle zijden goed zichtbaar.

Objectbeschrijving

Het object bestaat uit een als vitrine vormgegeven zuil met stalen (draai)ramen, die aan de rechterzijde aansluit op een betonnen luifel met een betonnen achterwand. Op de achterwand is zowel aan de voor- als aan de achterzijde een glasmozaïek aanwezig met de afbeelding van de plattegrond van Eindhoven, waarop het hoofdwegennet is aangegeven. Luifel en vitrine/reclamezuil staan samen op een vloertje van roodbruine keramische tegels.